

marked both in their breeding places and winter quarters, and the markers have associates everywhere between these places, we shall gain reliable results with regard to one of the ornithological mysteries: the routes of migration.

Explanation of the figures.

- Figure 1 (p. 99). Ring-starling (*Sturnus vulgaris*) at the nest. (The hind-toe is seen beneath the ring.)
- 2 (p. 104). Cuts made in the tails of hatching ring-starlings (*Sturnus vulgaris*) so as to recognize the birds on the wing.
  - 3 (p. 106). Feet of marked Starling (*Sturnus vulgaris*) and Teal (*Anas crecca*). The teal ring shows the ends of the aluminium band squeezed tight together.
  - 4 (p. 107). Rings. — At the top: Band bent as a stork-ring and straightened again. — In the middle from the right side: stork-ring from Ungarische Ornithologische Centrale, Budapest. Stork-ring from Viborg 2 mm. thick, and from Rossitten 1 mm. thick, seen from the edge. Ring from Aberdeen. — At the foot: Stick with rings from Viborg.
  - 5 (p. 110). Marked Stork (*Ciconia alba*) just landing on the nest. The ring has slipped up the metatarsus; it is not easily perceived when the bird is moving.
  - 6 (p. 113). Starling (*Sturnus vulgaris*) getting marked. The left foot of the Starling has seized the marker's ring-finger.
  - 7 (p. 115). Marked nestling of Goshawk (*Astur palumbarius*).
  - 8 (p. 119). Marked nestling (with downy feathers) of the Black Stork (*Ciconia nigra*).
  - 9 (p. 123). Dead marked Buzzard (*Buteo vulgaris*).

MINDRE MEDDELELSER

INDSENDTE TIL REDAKTIONEN I 1910—12.

SAMMENSTILLEDE

AF

O. HELMS.

Efterfølgende er et Uddrag af de mindre Meddelelser om Fugle, som i Løbet af de sidste 2 Aar er tilsendte Redaktionen. Selvfølgelig vil det i nogen Grad bero paa et Skøn, hvor meget man tager med; nogle vil formodentlig finde, at der er taget for almindelige Ting med, og adskillige Meddelere vil vel savne nogle af de Oplysninger, de har givet. Jeg skal da blot bemærke, at samtlige Meddelelser bliver opbevarede i Foreningens Arkiv og maaske senere kan komme til Anvendelse, selv om de ikke

fremkommer nu. Forskellige ellers meget oplysende Meddelelser om sjældnere Fugles Ynglesteder har jeg med velberaad Hu ikke offentliggjort, idet jeg tror, at man kan komme til at gøre Skade ved at overgive Offentligheden saadanne Meddelelser. Nogle »Mindre Meddelelser«, der af forskellige Grunde ikke har egnet sig saa godt til at gaa ind i denne Række, vil fremkomme i næste Hæfte.

Gennemgaaende er der kun optaget Meddelelser, for hvilke en bestemt Mands Navn hæfter, og hvor jeg finder, at der blot har kunnet være nogen Tvivl, har jeg udeladt Meddelelsen, idet jeg mener, at man hellere maa give Afkald paa at faa en Meddelelse offentliggjort end risikere, at der kommer fejlagtige Angivelser. Meddelelser fra Dagblade har jeg principielt ikke optaget, naar jeg ikke ogsaa havde dem andet Steds fra. Foreningen »Ornithologia« har velvilligst fra dens Hæfter overladt mig forskellige Optegnelser.

En Del af, hvad der maaske ellers naturligt kunde komme ind under disse mindre Meddelelser, bliver jo offentliggjort i de samlede Trækberetninger her i Tidsskriftet, saa noget af Stoffet derved gaar bort; men der vilde blive nok tilbage, hvis blot Medlemmerne i nogen større Maalestok end hidtil vilde indsende Iagttagelser, som de selv synes kunde have lidt Interesse.

Ved hver Meddelelse er angivet Meddelerens Navn, og forhaabentlig vil der ingen Misforstaaelse kunne finde Sted. Nedenstaaende angives i alfabetisk Orden tillige Stilling og Bopæl for Bidragyderne til dette Hæftes »Mindre Meddelelser«. Det er følgende Herrer:

Overretssagfører Th. Alving, Sæby;
 Sognepræst Carl E. Andersen, Glenstrup pr. Faarup;
 Gymnasiast Begtrup, Frederiksborg;
 Ingeniør A. Christiani, København;
 Mag. sc. A. Ditlevsen, Hellerup;
 Forstkandidat O. Fabricius, København;
 Overlæge A. Fløystrup, København;
 Havebrugsstuderende C. Fold, Hardenberg;
 Driftsbestyrer Godske-Nielsen, Silkeborg;
 Arkitekt A. Hagerup, Kolding;
 Tandlæge C. Hansen Riis, Hobro;
 Overlæge O. Helms, Sanatoriet ved Nakkebølle Fjord, pr. Peirup;
 Stud. polyt. A. Jacobsen, København;
 Kontorchef i Finansministeriet O. F. Jansen, København;

Kgl. Skovfoged Jensen-Tusch, Bornholm;
 Gymnasiast L. Jespersen, Carolinekilde, Odense;
 Stud. mag. P. Jespersen, København;
 Cand. phil. Imm. Kirkegaard, Silkeborg;
 Revisor A. Koefoed, København;
 Ingeniør C. Lund, København;
 Prokurist M. Klinge, Randers;
 Overlærer H. Chr. C. Mortensen, Viborg;
 Boghandlermedhjælper Johan P. Nørgaard, Aalborg;
 Typograf Carl Chr. Olsen, Nykjøbing F.;
 Overassistent R. Julius Olsen, Aarhus;
 Gaardejer P. Randsløv, Taaning pr. Skanderborg;
 Stud. med. G. Rendtorff, København;
 Stud. med. S. Saxtorph, København;
 Skovrider B. Simonsen, Søgaard adelige Gods, pr. Kliplev;
 Premierløjtnant G. Schiolten, København;
 Veksellerer E. Lehn Schiøler, København;
 Lærer Th. Thomsen, Holdbakken, Hobro;
 Forstassistent R. Thygesen, Egsmark pr. Grenaa;
 Landvæsenselev N. Tulstrup, Tulstrup pr. Bjerringbro;
 Kontorchef V. Weibüll, København;
 Student H. Weis, København;
 Skovrider C. Weismann, Skørping;
 Lærer L. I. Østergaard, Brendstrup pr. Skørping;

SORTAND (*Oedemia nigra*). »Naar man ved Vintertid nærmer sig en Flok Sortænder paa Havet, og Flokken letter, hører man tit Ænderne frembringe »Gyv« Lyden, dog ikke i stille Vejr; det er den samme Lyd, som høres, naar Gyyfuglen trækker om Aftenen, kun synes den ikke saa kraftig. — En Gang i December 1910 trak 3 Sortænder hen over mig i en Højde af ca. 40 M. Da de befandt sig lige over Baaden, hørte jeg »Gyv« Lyden udstødt tre Gange efter hinanden med samme Kraft og paa samme Maade som den natlige Lyd«. (R. Thygesen).

FLØJLSAND (*Oedemia fusca*). »Fløjlsanden, der jo let skælnes fra Sortanden ved det hvide Vingespejl, har jeg om Vinteren aldrig hørt frembringe nogen Lyd. I Foraarstiden har jeg flere Gange hørt dens Stemme, der meget er lig Sortandens »Gyv«.« (R. Thygesen).

LILLE SKALLESLUGER (*Mergus albellus*). En enkelt Flok eller nogle faa Individder ses næsten aarlig ved Nykøbing Falster, i strænge Vintre hyppigst, ofte i Selskab med Hvinanden. Af Fiskere og Strandjægere er der her paa Guldborgsund i de senere Aar bl. a. skudt følgende: 4—5 i Vinteren 1896—97, en ung Fugl i December 1899 og en i Januar 1901. 7 Februar 1904 saas en Flok paa 15—20, hvorimellem fandtes adskillige gamle Hanner. 1 Februar 1905 blev skudt en Hun og et Par Dage efter en Han og Hun. I Vinteren 1906—07 blev nogle skudte. I den langvarige Vinter 1908—09 var den temmelig hyppig, og følgende blev nedlagte: I Januar flere, deraf 3 gl. Hanner; 23 Januar en gammel Han; 24 Januar saas en Flok paa 20—30, hvoraf 3, deriblandt en gammel Han, blev skudte; 19 Februar en Han skudt ved Kejlsø, 17 Marts 2 gamle Hanner og 1 ung Han skudte, 21 Marts en Han; i Midten af Marts 4 Hanner skudte ved Guldborg, i Slutningen af Marts 1 Han ved Nykøbing (5 af de i 1909 skudte gamle Hanner blev udstoppede) (Carl Chr. Olsen). O. Helms saa paa Nakkebøllefjord (Sydfyn) 25 og 27 November 1911 blandt en Flok paa henved 30 Toppet Skallesluger ogsaa en Lille Skallesluger, Hun eller ung Fugl.

BLISGAAS (*Anser albifrons*). En trækkende Fugl blev skudt ved Suderø uden for Guldborg (Lolland) i December 1908 (Carl Chr. Olsen). B. Simonsen skød en i Hostrup Sø (N. for Flensborg) 10 Oktober 1910; der kommer hertil hver Aften fra Oktober til Isen lægger sig et stort Træk af Sædgæs.

GRAAGAAS (*Anser cinereus*). Ifølge P. Randsløv har den i Aarene 1908—09—10 ynglet i Taaning Aa (S. V. for Skanderborg). I det første af de nævnte Aar saas omkring 1 Juli, maaske lidt senere, en lille Flok paa 6 Gæs kredse over Engene; da de unge Gæs var nogenlunde sikre paa Vingerne, forsvandt de fra Eggen. Ifjor (1910) var den rugende Gaas bleven Nabo til et Kragepar, der havde Rede i en i Aakanten staaende El. Æggene forsvandt da af Gaasereden, saa der regelmæssig blev et mindre, for hver Gang Gaasen var af Reden. I Aar (1911) er der ingen Gæs iagttaget, hverken i Aaen eller Søen.

BRAMGAAS (*Bernicla leucopsis*). »Ved Solnedgangstid 22 Oktober 1910 gik der paa en Eng lige ved Kolding en smuk Bramgaas; den var meget tillidsfuld, og først da jeg var den omtrent 10 Skridt nær, gik den i Ro og Mag længere ud paa

den bløde Bund, af og til nippende af Græsbuskene. En Gang bredte den Vingerne ud men gjorde intet Forsøg paa at flyve, skøndt den syntes i enhver Henseende at være rask. Jeg hørte senere, at der samme Dags Morgen af en ung barbenet Mand var gjort Forsøg paa med Hænderne at fange en Gaas — vel-sagtens den samme, men at det mislykkedes, idet Gaasen tilsidst fløj ud over Fjorden. Næste Morgen spejdede jeg forgæves efter den« (A. Hagerup). Carl Chr. Olsen meddeler, at der i Oktober 1902 blev leverede 2 fra Nystedegnen til en Vildthandler i Nykøbing F., at den blev skudt i April 1906 i Nærheden af Hyllekrog (Lolland), og at en i Oktober 1908 blev skudt ud af en Flok paa 4 ved Vigsø-Rev udenfor Guldborg (Lolland).

URFUGL (*Tetrao tetrix*). G. Schiolten meddeler, at en Høne i Vinteren 1909 opholdt sig i Billesborgskoven (S. for Køge).

SORTSTRUBET LAPPEDYKKER (*Podiceps nigricollis*). A. Christiani købte 20 Juli 1910 en ganske ung, dog flyvedygtig Han i en københavnsk Vildtkælder; den angaves at være skudt ved Brøndbyvester (S. V. for København). Carl Chr. Olsen beretter, at en ung Fugl blev skudt 29 September 1901 og 17 August 1908 paa Guldborgsund, en gammel Fugl i ren Sommerdragt ved Askø i 1908.

ISLØM (*Colymbus glacialis*). Et Eksemplar opholdt sig nogle Uger i Vinteren 1910—11 i Glenstrup Sø (N. V. for Randers). (Carl E. Andersen).

SORTSTRUBET LØM (*Colymbus arcticus*). Ifølge Meddelelse fra Konservator Walbum til Joh. P. Nørgaard blev en skudt ved Lønstrup 30 Oktober 1911.

LILLE STORMSVALE (*Procellaria pelagica*). Ifølge samme Meddelere som ved foregaaende Art blev en fundet død paa Vejen til Hirtshals (N. for Hjørring) 8 November 1911.

STOR STORMSVALE (*Procellaria leucorrhoea*). En Han blev 6 November 1911 skudt Kl. 4½ Em. ved Randers Havn; Storm af Vest og Vestnordvest herskede i Dagene fra 3—6 November. (M. Klinge).

STORMFUGL (*Fulmarus glacialis*). »Herr Hans Brink har venligst meddelt mig, at en Stormfugl blev funden død paa Landevejen ved Tarm 9 November 1911; »formentlig har den haarde Storm i Dagene 5—7 November drevet den ind over

Land og voldet dens Død, thi den var meget afmagret«. Fuglen er nu i min Samling; den tilhører nærmest Artens mørke Form«. (E. Lehn Schiøler).

DVÆRGSUMPHØNE (*Porzana minuta*). G. Schiolten meddeler, at den hvert Aar yngler i Gudme Sø (Fyn), men er vanskeligt at faa at se.

TRANE (*Grus cinerea*). G. Rendtorff saa i Slutningen af Maj 1910 6 Stykker paa Avedøre Holme ved København. En blev skudt 21 Oktober 1911 ved Lendum (Ø. for Hjørring) efter Meddelelse fra Konservator Walbum til Joh. P. Nørgaard. 17 April 1910 saa Jensen-Tusch ved Almindingen paa Bornholm 50 Traner. — Carl Chr. Olsen giver følgende Meddelelser om dens Forekomst omkring Nykøbing F. I Slutningen af 80'erne saa han en Dag i September et Træk paa ca. 150, som i tre, umiddelbart efter hinanden følgende Flokke, passerede over Nykøbing. Af og til kredsede de, hvorunder man trods den betydelige Afstand kunde høre deres monotone Koncert. Nogle Aar senere saa han en trækkende Flok paa 6; 13 September 1906 trak en Flok hen over Rødbyegnen, hvor der netop holdtes Præmieskydning. Nogle Riffelkugler sendtes derop og en Trane faldt til Jorden. 15 September 1896 saas en Flok paa 9 ved Nykøbing og 11 September 1898 en Flok paa 10; 19 August 1900 saas 3, som dalede ned paa Kalvø S. for Nykøbing; 23 September 1906 saas 3 trække over Byen.

VIBE (*Vanellus cristatus*). Den 19 November 1911 saas og hørtes en Flok Viber paa henved halvhundrede ved Nivaabugten. (A. Ditlevsen).

KOBBERSNEPPE (*Limosa lapponica*). »En Dag i Sommeren 1910 gik ved Kolding Havns Overdrev en ung Fugl, som næsten ikke var til at bringe paa Vingerne, skjøndt jeg i ca. 10 M. Afstand lod Jordklumper regne ned omkring den. Rylerne, der gik tæt ved den, var forlængst flygtede, før den kunde bekvemme sig til at tage til Vingerne«. (A. Hagerup).

SORTKLIRE (*Totanus fuscus*). Viser sig aarlig i Eggen ved Nykøbing F., men kun i ringe Tal. Den er skudt i August og September 1899, paa Bøtø i August 1906, paa Guldborgsund samme Efteraar. Blandt noget Vildt, som i Slutningen af August 1907 var indsendt fra Bøtø, fandtes 7 Sortklirer; skudt ved Nykøbing i September 1908. Kun én Gang iagttaget om For-

aaret, 8 Maj 1910, da et Eksempplar saas i Sommerdragt, og dens let kendelige Skrig »Tjuit« hørtes (Carl Chr. Olsen). — O. Helms saa en Sortklire i Sommerdragt ved Nakkebøllefjord 5 Maj 1911; den gik alene paa en Mosestrækning tæt ved Fjorden og røbede sig i lang Afstand ved sit kraftige Skrig.

MUDDERKLIRE (*Actitis hypoleucis*). Om Fund af dens Rede i Rold Skov (S. for Aalborg) meddeler C. Weismann følgende: Reden med 4 Æg var anbragt paa Jorden ved en Lyngbusk, der dækkede over den; den havde en temmelig dyb Skaal omtrent som i en Drosselrede og var foret med Græs; Stedet, hvor den var bygget, var Bredden af en delvis udtørret Sø; en Sti gik tæt forbi Reden, og i den første Tid laa Fuglen meget let og fløj fra Reden, naar man kom den ca. 15 M. nær; senere laa den fast. Reden blev første Gang set 11 Juni 1911, og 25 Juni var Ungerne borte. — Reden med Omgivelser blev sendt til O. Helms og i Efteraaret forevist ved et Møde i »D. O. F.«.

SVALEKLIRE (*Totanus ochropus*). En blev set af O. Fabricius 27 November 1910 ved Brændegaards Sø (paa Sydfyn).

SORTGRAA RYLE (*Tringa maritima*). En var tilsalgs blandt andre Strandfugle paa Odense Torv 15 Oktober 1910 (L. Jespersen). — Ved Nykøbing F. er den temmelig sjælden; den blev skudt her i November 1898 og i Begyndelsen af Marts 1899 blev 3 Stykker set ved Flinthorn (Sydøstlolland). (Carl Chr. Olsen).

BREDNÆBBET RYLE (*Limicola pygmaea*). Nogle Gange iagttaget ved Nykøbing F. (Carl Chr. Olsen).

ODINSHANE (*Phalaropus hyperboreus*). R. Jul. Olsen modtog en ung Hun skudt 27 August 1911 ved Ringkøbing Fjord i Nærheden af Skjernaens Udløb i Fjorden. Ifølge Jægerens Meddelelse kom en lille Flok paa 4 flyvende forbi ham; de tre blev skudte, den fjerde fløj kun et lille Stykke bort, vendte derefter om og satte sig tæt ved, hvor de tre faldt.

THORSHANE (*Phalaropus fulicarius*). Den 11 Januar 1910 blev en ung Fugl skudt ved Kallebodstrand. (H. Weis).

SILDEMAAGE (*Larus fuscus*). L. I. Østergaard modtog en udfarvet Fugl i ren Sommerdragt fra Thisted 20 Maj 1910; den var i de nærmest foregaaende Dage bleven fanget i et Fiskegarn paa Vigsø Strand (N. O. for Thisted).

DVÆRGMAAGE (*Larus minutus*). En gammel Fugl i Vinterdragt blev skudt ved Nykøbing F. midt i Januar 1899. Unge Fugle er skudte paa Guldborgsund 14 November 1900, 24 December 1901 og 18 Januar 1905. (Carl Chr. Olsen).

GRAAMAAGE (*Larus glaucus*). Efter Meddelelse af Carl Chr. Olsen er den temmelig sjælden ved Guldborgsund; selv har han kun set den et Par Gange om Vinteren. Den er skudt ved Rødsand (S. for Lolland) i Februar 1897 og Januar 1898.

DVÆRGTERNE (*Sterna minuta*). V. Weibüll fandt 1 Juli 1911 ved Ljungshave ved Karrebæksminde nogle Dværgterner med flyvefærdige Unger og 5 Par med frisklagte Æg paa en pløjet Sandmark, hvor første Kuld mulig er bleven ødelagt ved Pløjningen.

SPLITTERNE (*Sterna cantiaca*). En blev skudt i April 1911 paa Vresen (Storebælt) (G. Schiolten). O. Helms saa den i Maj 1909 paa Svelmø (S. Ø. for Faaborg). En blev skudt ved Raagø-sund (N. for Lolland) i Beg. af Maj 1908. (Carl Chr. Olsen).

ROVTERNE (*Sterna caspia*). En gammel Hun, skudt 20 August 1911 paa Ringkøbing Fjord blev sendt til R. Jul. Olsen. Fjerdragten var en Del slidt, Fuglen i begyndende Fældning med enkelte hvide Fjer i den ellers sorte Hætte. Olsen angiver, at Arten jævnlig ses i Ringkøbing Fjord (men absolut ikke yngler der) og antager, at det er Fugle, der er paa Vejen til eller fra Ynglepladserne i Østersøen.

»En anden Rovterne blev, som Hans Brink meddeler, skudt af Jens Jensen paa Ringkøbing Fjord 16 August 1909; den fløj i Selskab med Hætte- og Dværgterner; den er i slidt og falmet Dragt med en Del hvide Fjer i den sorte Hætte; findes nu i min Samling«. (E. Lehn Schiøler).

KJOVE (*Lestris parasitica*). Skudt i Nystedegnen i Oktober eller November 1906 og i Oktober 1909. (Carl Chr. Olsen).

MELLEMKJOVE (*Lestris pomatorhina*). I Oktober 1910 havde Konservator O. Nielsen, Nykøbing F. et Eksemplar til Udstopning fra Nystedegnen. (Carl Chr. Olsen).

SØKONGE (*Mergulus alle*). En Fugl blev skudt i Viborg Nørresø 20 November 1910 af Overretssagfører Chr. Ørum; den var meget tillidsfuld, og kom saa nær en Baad, at det blev forsøgt at fange den med Hænderne; det var en Hun i Vinterdragt. (Meddelt af H. Chr. C. Mortensen).

LUNDE (*Fratercula arctica*). Skudt ved Gedser i Oktober eller November 1897 og i November 1902. (Carl Chr. Olsen).

RØRDRUM (*Botaurus stellaris*). Th. Thomsen fandt sidst i Maj 1911 tre Reder i Jylland. Der var 25 cm. Vand, hvor Rederne stod; de var ikke ret store maaske 25 cm. høje over Vandet og ligesaa brede ved Vandfladen med 20 cm. Diameter foroven; der var saagodtsom ingen Redeskaal. — Skudt ved Gedser i 1910 og ved Rødby i 1909 eller 1910. (Carl Chr. Olsen).

STORK (*Ciconia alba*). En Stork opholdt sig paa Markerne i Nordfyn i Vinteren 1909—10 lige til Midten af Januar, da den efter en Snestorm fandtes liggende død paa en Mark udtæret af Sult. (P. Jespersen).

Fra gammel Tid har der paa Dronninglund Hovedgaard (N. Ø. for Aalborg) været fredet om en hel Koloni af Storke, som i stort Tal boede i de paa Avlsbygningerne opsatte Reder og fandt et sorgfrit Udkomme i de vidtstrakte »Dronninglund Enge«. Omkring 1900 var der ca. 30 beboede Reder; i de følgende Aar gik Tallet jævnt tilbage til 7 Reder (1909), men er siden stegen til 10 beboede Reder (1911). — Da Storkene altid har været fredede, maa Grunden til den stadige Aftagen søges i den stærke Afvanding og Tørlægning af Engene. — For en Del Aar siden var Storken ligeledes meget almindelig paa de fleste større Gaarde omkring de her nævnte Engdrag, men nu er der næsten ingen flere. — Hovedgaarden Langholt, der støder op til de samme Engdrag, husede for en Del Aar siden op imod 20 Par ynglende Storke; men af samme Aarsag er de ogsaa dér jævnt aftagende, saaledes at der i 1911 kun var 4 Reder i Brug. (Th. Alving).

»For nogle Aar siden foretog jeg med nogle Venner en flere Dages Køretur fra den lille By Idar i Rhinprovinsen over Hunsrück til Trier, og kom en Aften til en Landsby ved en af Mosselflodens mange Krumninger. Næste Morgen kom jeg i Samtale med en Bonde, som paa en morsom, lidt forlegen Maade kom frem med noget, der laa ham paa Sinde. Han var, sagde han, barnefødt paa Stedet og havde fra sin Barndom hvert Foraar og Efteraar iagttaget nogle store Fugle, der paa Trækket overnattede paa en lille Klippe paa den modsatte Flodbred, hvor Floden i en skarp Vinkel bøjede omkring en lodret, ca. 50—60 Fod høj Klippepynt. »Vi kalde den »cigugnes«,« sagde han paa sit brede

Maal, »og jeg har hørt, at naar de om Foraaret drage nordpaa, gaa de til et Land, der hedder Danmark, og bygge Rede paa Tagene«. Vor Ankomst til Landsbyen havde vakt en let forklarlig Opsigt paa det afsides Sted, og det var altsaa hurtigt bleven bekendt, at vi vare danske, og jeg kunde jo som Dansk med Sikkerhed besvare hans Spørgsmaal«. (O. F. Jansen).

SORT STORK (*Ciconia nigra*). Endnu huser Midt- og Nordjylland adskillige Par af denne Art, og bestemte Meddelelser om 8 beboede Reder er indsendte til Redaktionen. Man maa haabe, at der fredes om denne Fugl overalt, hvor den endnu yngler, thi der skal næppe meget til for at fordrive den sparsomme Bestand, der er tilbage. — Ved Brændegaards Sø (Sydfyn) saa O. Fabricius en sort Stork 20 April 1911. — I September 1906 saa Carl Chr. Olsen en svæve over Hasselø (Sydfalster).

SKARV (*Phalacrocorax carbo*). I Slutningen af December 1910 saa H. Thygesen paa Bosserne ved Samsø Skarver i et Antal af over 200. Uafbrudt saas den flyvende, var næst Ederfuglen den hyppigste Art her; i Ebeltoft Vig, hvor den kun ses i ringe Tal, blev samme Vinter en fanget i Bundgarn. O. Helms saa 13 Januar 1908 1 Skarv ved Tunø (V. for Samsø) og 5 Februar 1908 5 sammesteds; 13 Oktober 1911 fløj en forbi Storebæltsfærgen lidt udenfor Nyborg. — Skudt paa Guldborgsund i Oktober 1906 og 5 Oktober 1908; iagttages ofte ved Onsevig (Nordvestlolland). (Carl Chr. Olsen).

SULE (*Sula bassana*). En ung Fugl blev taget 11 Oktober 1911 ved Hirtshals (N. for Hjørring) efter Meddelelse fra Konservator Walbum til Joh. P. Nørgaard.

RØDFODFALK (*Falco vespertinus*). B. Simonsen iagttog den i Efteraaret 1910 paa Søgaard adelige Gods (N. for Flensborg). — En gammel Hun skudt ved Guldborgsund 26 Oktober 1903; meddelt af Carl Chr. Olsen, i hvis Samling den findes.

VANDREFALK (*Falco peregrinus*). Carl Chr. Olsen har givet følgende Meddelelser om Vandrefalken paa Lolland-Falster: Den hører ikke her til de sjældne Fugle, da den hvert Aar af og til ses fra August til omkring April, undertiden ogsaa enkeltvis til andre Tider; den synes at ses mindst ligesaa hyppig nu som for godt en Snes Aar siden. »Sit Standkvarter har den for Nykøbingegnens Vedkommende ofte i den umiddelbart mod Guld-

borgsund vendende nordlige Del af Thoreby Storskov eller »Hamborgerskoven« (ca. 4 Km. V. N. V for Nykøbing), hvorfra den gør Udflugt til de i Nærheden liggende Herregaardsmarker eller tager en Afstikker til Smaaøerne i Sundet. Da der findes Overflod af Maager og Krager, er disse Fugle ofte Genstand for dens Efterstræbelser, og jeg har adskillige Gange set den anstille Jagt paa disse Arter; navnlig maa Hættemaagen tidt holde for, men klarer sig i Reglen godt, idet den, naar Falken bliver den for generende, skrigende kaster sig i Vandet, hvorpaa Falken fjærner sig; et Øjeblik efter letter Maagen, Falken kommer igjen, og den samme Scene gentager sig, indtil Rovfuglen enten opnaar sin Hensigt eller opgiver Jagten. Jeg har, som bemærket, ret ofte set Vandrefalken forfølge Krager, og følgende Eksempler kender jeg paa, at den har ombragt disse. I Januar 1900 saa et Par Fiskere en Vandrefalk slaa ned paa en Krage, hvorpaa begge Fuglene tumlede ned paa Isen, hvor Kragen snart maatte bukke under. I December 1906 saas en Falk flyve fra et Bytte, som viste sig at være en Raage med opreven Bug men endnu levende. Dagen derefter havde en Rovfugl — antagelig den samme — taget en Krage, som den imidlertid lod falde i Vandet, hvorpaa den fløj hen og satte sig i et nærstaaende Træ. Den saarede Krage baskede saa afsted mod Land, men næppe havde den naaet Strandbredden, før Falken atter overfaldt Kragen. I Midten af Marts 1911 saa jeg paa Engen ved Nykøbing en Vandrefalk, som slog ned paa en Krage og baskende langs Jorden slæbte Byttet hen til en Grøftvold, hvor Maaltidet skulde indtages«.

Meddelelsen oplyser om følgende Tilfælde, hvor Vandrefalken i den sidste Snes Aar er skudt af Fiskere eller Strandjægere ved Guldborgsund eller i Nykøbingegnen: I September 1888 blev en ung Fugl, som netop havde taget en Storspove, skudt ved Kalvø; i 1895 eller 96 ved Hyllekrog; 21 Januar 1902 en ældre Hun og 14 Februar 1903 en smuk udfarvet Hun, begge paa Guldborgsund; en Maanedstid efter saas to ældre Falke ved Hamborgerskoven; en ung Fugl ved Hjælmøen 2 December 1903 og en ældre Han 19 December 1904, en Han i Overgangsdragt 12 August 1906 ved Hjælmøen, og en yngre Hun i December s. A. ved Klodskov Nakke, en omtrent udfarvet Han udfor Pandebjerg i November 1908; to andre Fugle vides skudte i det nævnte Tidsrum; 9 af de omtalte skudte Individuer er udstoppede.

JAGTFALK (*Falco gyrfalco*), ung Han, blev 30 April 1911 skudt paa Vresen (Storebælt) og er nu i Skovrider Hofman-Bangs Eje (G. Schiolten).

MUSEVAAGE (*Buteo vulgaris*). »Efter mine Erfaringer og indhentede Oplysninger er der absolut intet, der taler for, at større Unger æder svagere Søsken¹. Det normale er 3—4 Æg og 2—3 Unger flyvefærdige. En Gang har jeg iagttaget, at Musvaagen har ædt en Skruptudse (*Bufo cinereus*), og en Gang har jeg set den fiske (staaende paa Bredden). Enkelte synes at have særlig (individuel) Forkærlighed for Fisk; i et bestemt Pars Rede finder jeg altid mange Fiskelevninger, saa at jeg, første Gang jeg tilsaa Reden, antog den for en Rede af Fiskeørn, der tidligere havde ynglet der i Nærheden (Imm. Kirkegaard). S. Saxtorph beretter om nogle tidlige Kuld af Musevaagen; saaledes fandt han 30 Marts 1910 i en lille Skov ved Hillerød en Rede med 2 Æg, 31 Marts s. A. en anden færdigbygget Rede, omkring hvilken de gamle Fugle fløj ængsteligt skrigende; 2 April fandtes en tredje Rede med 3 Æg. — Den 17 April 1910 fandt han en Rede med 5 Æg.

HAVØRN (*Haliaëtus albicilla*). Endnu yngler vel ganske enkelte Par i Jylland, og Meddelelse om 3 Ynglepladser er tilsendt Redaktionen.

KONGEØRN (*Aquila fulva*). Følgende højst ejendommelige Beretning har Red. faaet tilstillet af C. Lund og offentliggør den i Haab om, at nogen muligvis kan give nærmere Underretning om Sagen: »I en Afhandling af A. Klawieter: Das Alter der Vögel i »Zeitschr. f. Ornithologie u. prakt. Geflügelzucht« optaget i »Natur und Haus«, 10. Bd., 1902 og citeret herefter findes følgende: »Ved Nakskov paa Øen Lolland blev 15 April 1881 skudt en Kongeørn af et Vingefang paa 6¹/₂ Fod, der om Halsen havde en Messingkæde med en lille Blikflaske, som indeholdt en Seddel, hvorpaa der med tydelig Skrift og i det danske Sprog stod: Fanget og igjen sat i Frihed anno 1792 af R. og C. Andersen, Bøtø paa Falster, Danmark«.

HVEPSEVAAGE (*Pernis apivorus*). »Den 11 Juni 1911 fandt jeg Hvepsevaagens Rede med 3 Æg. Bortset fra det usædvanlige Ægantal, var Fundet ogsaa derigennem af nogen Interesse, at Reden var anbragt i en Lærk, hvad vistnok her i Landet er

¹ Se »D. O. F.'s« Tidsskrift, 3. Aargang, S. 161, 4. Aargang, S. 44.

ganske ualmindeligt; i det mindste har jeg aldrig hørt om eller set Reden her i andet end Løvtræer (Eg og Bøg) og i den paa-gjældende og tilstødende Skove, hvor der hvert Aar findes flere Par af Hvepsevaagen, findes Rederne ellers altid i Bøg og Eg. — Lærketræet stod i en tæt Bestand af Lærk og Bøg, ca. 350 M. fra Skovens Udkant. Reden, der sad i ca. 13 M. Højde, var bygget paa Grundlag af en gammel Spurvehøgerede, hovedsagtelig af tørre Lærkegrene; den var paa Kanten belagt med Grene (friske og visne) af Lærk og Birk (nærmeste Birketæ ca. 130 M. fra Redetræet); Underlaget for Æggene var som sædvanlig Bøgeblade. Fuglen var meget sky, fløj straks af Reden ved Berøring af Træet og kredsede ikke over Træet under Bestigningen som ellers sædvanligt. I Sverig bygger Hvepsevaagen meget almindeligt i Naaletæer«. (V. Weibüll).

GLENTÉ (*Milvus iclinus*). Forekommer af og til paa Sydfalster i August-September. En Fugl saas ved Guldborg (Lolland) omkring 1 April 1911 (Carl Chr. Olsen). — Ifølge forskellige Meddelere yngler endnu i Midtjylland nogle Par.

BLAA KJÆRHØG (*Circus cyaneus*). Gammel Fugl set ved Billesborgskovens Strandkant ved Vallø 6 April 1911. Desuden kan man hvert Foraar og Efteraar se den svæve over Holmegaards Mose i Sydsjælland (G. Schiolten). — To Fugle blev skudte ved Guldborg en Dag i Oktober 1910; en gammel Han skudt ved Rødby i 1909 eller 1910 (Carl Chr. Olsen).

FISKEØRN (*Pandion haliaëtus*). I Begyndelsen af 90'erne havde et Par Rede i Thoreby Storskov (Østlolland) i Toppen af et højt slankt Træ. 4 September 1898 blev en skudt ved Kejlsø S. for Nykøbing F. Skudt i Nykøbingegnen i Oktober 1906 og i 1909 eller 1910. Carl Chr. Olsen, hvem foranstaaende Meddelelser skyldes, saa den i Juli—August 1909 flere Gange, ligledes i Maj og Juli—August 1910.

PERLEUGLE (*Nyctale funerea*). Skudt paa Sydfalster, antagelig i Efteraaret 1908. (Carl Chr. Olsen).

RINGDUE (*Columba palumbus*). Hansen Riis fandt 1 Juni 1910 en Ringdue rugende midt i en stor Raagekoloni i Hobro Skov. Reden var bygget ovenpaa en meget høj gammel Raage-rede, som var anbragt i Toppen af et stort Bøgetræ. Raagerens Spektakel lod ikke til i mindste Maade at genere Ringduerne.

ISFUGL (*Alcedo ispida*). Efterat det var bleven fastslaaet i 1910, at Isfuglen ynglede her i Landet, viser det sig nu efterhaanden, at den i Virkeligheden er en langt almindeligere Fugl, end man sædvanlig forestiller sig. Fra alle Egne af Landet er der kommen Meddelelser om den, fra 4 forskellige Steder om dens Ynglen, og den kan næppe længere regnes til vore »sjældne Fugle«; en Meddelelse gik ud paa, at en Fugleudstopper i en jysk By paa en Gang havde ikke mindre end 16 udstoppede Isfugle til Salg, en anden Meddeler har set 6 paa en Gang. I min egen nærmeste Omegn, Sydfyn, er Isfuglen almindelig og velkendt, og jeg har faaet Indtrykket af, at det samme er Tilfældet over det meste af Fyn.

Der er næppe Tvivl om, at Isfuglen virkelig i de senere Aaringer har bredet sig betydeligt her i Landet, og det kunde vel snart være paa Tiden, at vi fik en samlet Redegørelse for dens Forekomst.

ELLEKRAGE (*Coracias garrulus*). 9 Maj 1910 saa Jensen-Tusch en i Almindingen paa Bornholm.

STOR FLAGSPÆTTE (*Dendrocopus major*). »I Rudersdal Skov, 17 Km. N. f. København, havde jeg en Dag i Foraaret 1906 — Datoen desværre ikke optegnet — Lejlighed til at se den store Flagspætte arbejde paa sin Rede. Da jeg gik ned imod en Plantning af ældre Elletræer i en ret tør Skovmose, hørte jeg en Spætte hamre; det lød ret fjernt; jeg stod stille og lyttede, da det pludseligt viste sig, at Spætten sad i et Elletræ, der kun stod i ca. 3 M. Afstand fra mig, inde i et Redehul. Dette var friskt hugget, i en Højde af ca. 3 M. over Jorden; det vendte mod Sydøst. Spættens Hale stak ud af Redehullet og støttede fast imod Barken nedenfor dette; men dens Hoved og Krop var skjult inde i Træet. Indgangen var aabenbart færdig, den arbejdede paa selve Redekammeret. Efter at den havde hugget i nogen Tid, arbejdede den sig baglæns ud, idet den stadig støttede Halen mod Barken, klamrede Fødderne fast i selve Redehullets Indgang og trak Kroppen og Hovedet ud. Jeg saa nu, at den havde hele Næbbet fyldt med smaa Vedsplinter; de sad paa tværs i Næbbet, lige fra Mundvinklen til Næbspidsen; saa drejede den Hovedet og kastede dem ved Redetræets Fod.

Desværre opdagede den mig nu og fløj bort. Jeg undersøgte nu Jorden ved Træets Fod og fandt lige ved Stammen en Mængde

smaa Vedsplinter; de største, jeg fandt, var omtrent 2 cm. lange, 1 cm. brede og 1 mm. tykke, de fleste noget mindre. Redekammerets Vægge viser netop ogsaa overalt talrige saadanne smaa Fordybninger, ud af hvilke Vedsplinter af nævnte Størrelse er fjernede. Selve Redeindgangen har derimod altid vel glattede Vægge; Spætten er aabenbart omhyggeligere med Udmejslingen af denne; det vilde jo ogsaa være ubehageligt for den, hvis denne snævre Indgang ikke var glat«. (A. Ditlevsen).

HÆRFUGL (*Upupa epops*). G. Schiolten saa en Hærfugl ved Ørbæk paa Fyn 31 December 1911.

NØDDEKRIGE (*Nucifraga caryocatactes*). Om Nøddekrigen er indgaaet adskillige Meddelelser, men de er overladte til stud, mag. P. Jespersen, der er i Færd med at udarbejde en Artikel her til Tidsskriftet om den sidste Nøddekrigeindvandring her i Landet.

SORTKRAGE (*Corvus corone*). Af B. Simonsens Meddelelser i 5. Aargang af »D. O. F.«s Tidsskrift ved man, at Sortkragen yngler almindelig ikke langt fra Danmarks Grændser, og det vil næppe forbavse ogsaa at træffe den ynglende hos os. Herom foreligger følgende: Hagerup har set den ved Kolding 2—3 Gange, den ene Gang var det en, der var parret med en Graakrage; de var ængstelige for udføjne Unger navnlig Sortkragen, vistnok Hunnen. H. Weis beretter følgende: »29 Juli 1909 blev der paa en af Paradisøerne i Borre Sø ved Silkeborg skudt en Bastard af Graakrage og Sortkrage. Nogle Dage efter talte jeg med en, der sagde, at han havde fundet en Kragerede, hvor »den ene Krage var helt sort«, og dette Par havde boet der paa Egnen de sidste 3 Aar. Omtrent en Uge efter fandt jeg hos Konservator Aabo-Sørensen i Silkeborg en »Raageunge«, der viste sig at være ganske Mage til ovennævnte Bastard«. O. Helms saa en Sortkrage paa Sanatoriet ved Nakkebøllefjord 9 Januar 1912; den sad mellem en Flok Graakrager; paa Undersiden var den ikke helt sort, havde en graalig Tone. — Carl Chr. Olsen saa hele Efteraaret og Vinteren 1899 til henimod Foraaret en Sortkrage, som opholdt sig sammen med en Graakrage ved Nykøbing F.

STOR TORNSKADE (*Lanius excubitor*). Skudt i Omegnen af Nykøbing F. i Efteraaret 1889, i December 1896 og i Februar

eller Marts 1907; skudt omkring 1 April 1906 i Nystedegnen; set ved Nykøbing F. i Oktober og December 1906, skudt sammesteds i Februar 1912. (Carl Chr. Olsen).

PIROL (*Oriolus galbula*). Carl E. Andersen saa en i Juni 1910 ved Glenstrup (N. V. for Randers); forfulgt af Solsorterne fløj den ind mellem Grenene af et Hægebærtræ og forsvandt. G. Schiolten har set og hørt den i Maj 1911 i Tangegaard Skov ved Lundeborg (Fyn). — Omkring 1 August 1902 saas en Flok i en Have paa Nordfalster. Skudt i August 1906, vistnok i Klodskov (N. V. for Nykøbing F.). I Juni 1910 havde Konserverator O. Nielsen, Nykøbing F. en til Udstopning fra Midtfalster. (Carl Chr. Olsen).

FORSTUESVALE (*Hirundo rustica*). S. Saxtorph meddeler følgende om nogle sene Svalekuld; »18 August 1911 fandt han en Rede med Æg; 11 September var Ungerne endnu i Reden; 6 September fandt han paa en Gaard 5 Reder med 4 næsten flyvefærdige Unger i hver Rede, 3 Reder med omtrent halvvoxne Unger og 1 Rede med ganske smaa dunklædte Unger; den gamle Fugl laa paa Reden og varmede Ungerne, den laa saa fast, at han to Gange kunde tage den med Haanden.

SPÆTMEJSE (*Sitta europæa*). »I min Have i Vedbæk, der er beliggende mellem ret store Villahaver med gamle Træer, færdes hver Sommer flere Par Spætmejsere, der flittigt søger Ædekassen sammen med andre Mejsere og Finker, og at de tillige tage Nødder blev bemærket ved et Tilfælde. De tog Nødderne paa den Maade, at Spætmejsen i flagrende Stand holdt Nødden fast med Næbbet og vedblev saaledes, indtil Nødden slap løs fra Hasen. Ved samme Lejlighed blev det oplyst, at Spætmejsen i hvert Fald i nogle Tilfælde bragte Nødden ind i en Nabohave, hvor den lagde den i en Havegang og for at skjule den lagde et vissent Blad over den, medens den hentede den næste Nød. Senere har den formentlig bragt dem til Forraadskamret, som dog ikke trods Eftersøgning blev fundet. En Dag i afvigte Vinter (1910—11) lod jeg min Havemand fornye Opbindingen af nogle højstammede Træer og for at skaane Træet blev der lagt nogle Strimler Sækkelærred omkring Tilbindingsstedet. En halv Timetid efter sad der i de Folder, som Lærredet dannede, Stumper af noget Flæsk og Tælle, som jeg havde medbragt fra Byen og udlagt i Ædekassen, og de vare sikkert anbragte der af Spæt-

mejsers, som netop den Dag meget ivrigt besøgte Foderstedet og altsaa straks havde bemærket dette nye Gemmested« (O. F. Jansen).

»I Jægersborg Dyrehave havde jeg en Dag i April 1911 Lejlighed til at se Spætmejsen arbejde paa sit Redekammer. Den byggede i ca. 8 M.'s Højde oppe i et naturligt dannet Redehul (afbrækket Gren) paa en stor Eg. Jeg iagttog paa en 7—8 M.'s Afstand fra Træet Fuglen under Arbejdet. I Begyndelsen var den lidt ængstelig ved at gaa ind i Reden; men da den saa, at jeg var fredelig sindet, genoptog den sit Arbejde. Den forsvandt helt ind i Træet og opholdt sig flere Minutter derinde. Saa stak den Hovedet ud, og i Spidsen af Næbbet holdt den forsigtigt en stor løshugget Vedsplint; i Forhold til Fuglens Størrelse lignede Vedsplinten et mægtigt Stykke Brænde; den blev baaret i Forlængelse af Næbbet. Fuglen saa sig lidt omkring, fløj saa med Veddet ud af Redehullet over i et nærliggende Bøgetræ, satte sig paa en Gren og kastede Vedstykket; kort efter stak den sit lille spidse Næb lige i Vejret og sang af fuld Hals sin Foraarssang, »by, by, by, by, by, by, by, by . . . . .«. Saa fløj den igen ind og tog fat paa Arbejdet i Reden. Efter nogle Minutters Forløb var den der igen med et nyt Vedstykke, som blev baaret ganske som det første. Den fløj atter bort fra Redetræet med det, satte sig i den store Bøg paa en Gren og kastede det herfra ned. Saa sang den igen i nogen Tid, og saa ind igen i Træet! Flere Gange gentog det samme sig; omtrent hver Gang den havde løshugget en Vedsplint, maatte den synge. Den viste aabenbart den største Omhu for ikke at tabe Vedsplinten ved Redetræet, vel sagtens af Frygt for, at en Ophobning af Splinter ved dettes Grund skulde røbe det som Redetræ.

Jeg samlede straks de nedkastede Vedsplinter; en af de største maalte 5 cm. i Længde og c. 2 cm. i Bredde, var 1 cm. tyk, en anden 5¹/₂ cm. i Længde og 1—1¹/₂ i Bredde«. (A. Ditlevsen).

TOPLÆRKE (*Alauda cristata*). At denne Art nu er naaet saa langt nordpaa i Jylland, som den kan komme, ses af at A. Fløystrup i 1909 i Dagene fra 27 Juni til 1 Juli daglig saa to Toplærker paa Skagens Gren tæt ved Hotellet. Samme Meddeler saa den ved Rudkøbing 25 Juni 1911. — Carl Chr. Olsen saa i 80'erne nogle faa ved Nykøbing F. og en i November 1909.

BJÆRGLÆRKE (*Alauda alpestris*). R. Thygesen meddeler følgende: »Den ses hver Vinter ved Ebeltoft; den opholder sig

mest ved Stranden i Smaaflukke paa indtil en Snes Stykker. Dog har jeg paa de øde Sandmarker nær Egsmark set den i Flokke, som talte over 100 Individder (muligt har her imellem været Snespurve). Der er noget rastløst over dens Færden, for det meste er den i Bevægelse, piler hen over Tang og Græs napper et eller andet og af Sted igjen. I Vintre, naar Forstranden var islagt, har jeg set den ude paa Isen, hvor den holdt til i den opskyllede Tang. Kun kort Tid slaar Flokken sig til Ro paa samme Sted. Den er ikke sky, man kan passere den i faa Meters Afstand. Sidder den da stille, er den vanskelig at faa Øje paa«. Th. Thomsen oplyser, at den ikke var sjælden i Holstebroegnen i Vintren 1910—11, den opholdt sig ofte ene eller parvis mellem Snespurve. 1 April 1911 saas en Flok paa en Pløjemark ved Agerfeld (S. for Holstebro). — Carl Chr. Olsen saa i Oktober 1887 en Flok paa en halv Snes S. for Nykøbing F. og 9 Oktober 1904 tre paa Kejlsø (S. for Nykøbing F.).

STÆR (*Sturnus vulgaris*). A. Jakobsen fandt 5 Maj 1910 2 Stærere der hver med 7 Æg. Imm. Kirkegaard har endog fundet 10 Æg i en Rede, men formoder, at det er to Hunner, der har lagt Æg sammen.

VANDSTÆR (*Cinclus aquaticus*). P. Jespersen saa 9 Januar 1911 en Vandstær ved en lille Aa ved Næsbyhoved (Odense). Carl E. Andersen iagttog en ved Glenstrup Sø (N. V. for Randers) i Januar—Februar 1911. — Temmelig sjælden ved Nykøbing F.; skudt her i Oktober 1887 og set i December 1903, to blev skudte i Byens Omegn i December 1906. (Carl Chr. Olsen).

MUSVIT (*Parus major*). C. Hansen Riis meddeler følgende: »Den 24 Juni bankede jeg her i Hobro Skov paa et Bøgetræ, hvori jeg, et godt Stykke oppe, havde iagttaget en temmelig stor Rede. I Stedet for den ventede Skovskade fløj — saa vidt jeg kunde se — en Musvit fra Reden. Jeg entrede op og fandt ganske rigtig en Musvitrede af det sædvanlige Materiale (Mos, Uld og Haar) nydeligt anbragt inde i en Skovskaderede; der var 3 friske Musvitæg i Reden. Da jeg ca. 3 Uger senere kom til Stedet, var Musvitreden revet op, saa vidt jeg kunde skønne af et Fuglenæb, og der laa kun et raadent Æg paa Kanten af Reden.

TOPMEJSE (*Parus cristatus*). Efter Godske-Nielsen er den ret almindelig ved Silkeborg, hvor den vistnok yngler.

DROSSELRØRSANGER (*Acrocephalus turdinus*). R. Jul. Olsen hørte i Maj 1911 en eller to synge ved Korsør; senere blev den ikke hørt, saa det har maaske været Fugle paa Vandrested. O. Helms saa den og hørte den synge 4 Juni 1908 i »Sundet« ved Faaborg.

GRANSANGER (*Phylloscopus collybita*). »Nogle Par har iaar (1911) ligesom tidligere Aar opholdt sig i Brahetrolleborg Skove i Sydlyn, utvivlsomt ynglende. I 1910 hørte jeg dens Sang sidste Gang 11 Oktober, ved hvilken Tid de andre Løvsangere allerede længe havde været tavse. Den 18 April (1911) mener jeg at have set den første Gang iaar — en Uges Tid før Løvsangeren blev set«. (O. Fabricius).

BJÆRGVIPSTJÆRT (*Motacilla melanope*). Jensen-Tusch saa nogle faa 28 Marts 1910 ved Almindingen (Bornholm).

KÆRNEBIDER (*Coccothraustes vulgaris*). I Juni 1911 fandt A. Koefoed Reden med 5 Unger anbragt i Toppen af et Bøgetræ umiddelbart ved København. — Carl Chr. Olsen angiver, at den aarlig forekommer i mindre Antal saavel Sommer som Vinter ved Nykøbing F.; saaledes saas i Marts 1900 8—9, i Juli s. A. 4, i Juli 1902 3, 2 September 1910 en Flok paa 6, 21 Oktober 1911 7, og 30 Oktober 4.

GRØNSISKEN (*Chrysomitris spinus*). A. Christiani saa 18 Sept. 1910 2 i et Tjørnehegn mellem Dragør og Store Magleby; i hvert Fald den ene var en ganske ung Fugl.

DOMPAP (*Pyrrhula vulgaris*). I Vinteren 1910—11 var der som bekendt en større Indvandring her i Landet af denne Fugl, og der er indgaaet adskillige Meddelelser om den til Redaktionen. En Del af disse Meddelelser kommer jo imidlertid i de samlede Trækberetninger, saa hvad her fremkommer, er kun enkelte spredte Oplysninger. 6 November 1910 saas Han og Hun ved Frederiksborg (Begtrup); 5 November 1910 2 Hanner i Giese-gaards Skov (Sydøst for Ringsted), 5 December s. A. 1 Han sammesteds, 6 December en Flok paa 7—8 Stykker (R. Thygesen); 22 November 2 Hanner i Hardenberg Have (Lolland), 23 November nogle Hanner og Hanner sammesteds (C. Fold); 27 November 1910 to i Store Lyngby Skov (Øst for Frederiksværk); Slutningen af December nogle til Stadighed ved Hillerød; 8 Jan. en Flok paa 10 sammesteds (S. Saxtorph). 26 Jan. 1911 saa

L. Jespersen 5—6 Stykker, Hanner og Hunner, i Carolinekilde Skov ved Odense. C. Weismann meddeler, at der i Vinteren 1910—11 var mange Dompapper i Skovene omkring Skørping (Syd for Aalborg). G. Schiolten saa Han og Hun 6 April 1911 i Billesborgskoven (Syd for Køge).

Dompappen er i sin Hjemegn bekendt for at gøre Skade paa Frugtknopperne, og den store Indvandring af Dompapper afvigte Vinter har da ogsaa vakt Opmærksomhed blandt Havebrugerne, som mener at have lidt under deres Angreb paa Frugttræerne. I Majhæftet af Tidsskriftet »Haven« findes talrige Meddelelser om Dompappens Forekomst paa Sjælland, Bornholm, og et enkelt Sted i Jylland, og der berettes om, hvorledes de aad Frugtknopperne, saaledes at et enkelt Sted »Jorden under Kirsebærtræerne, var helt oversaaet med Knopper«. I Almindelighed kan man vel nok gaa ud fra, at Fuglen ikke hos os optræder i saa stort Tal, at den i væsentlig Grad kan gøre Skade.

KORSNÆB (*Loxia curvirostra typica* og *pityopsittacus*). Der er indgaaet ikke saa faa Meddelelser om Korsnæbbets Forekomst her i Landet i de senere Aar (i Almindelighed uden nærmere Angivelse af Racen). I 1909 og i Vinteren 1909—10 var der som bekendt talrige Korsnæb rundt omkring her i Landet.

I Vinteren 1909—10 opholdt sig flere Flokke i en Plantage ved Glenstrup (N. V. for Randers) (Carl E. Andersen). Omkring Bjerringbro (S. Ø. for Viborg) opholdt sig hele Aaret 1909 ca. 50 i mindre Flokke (N. Tulstrup). S. Saxtorph meddeler, at han 20 Marts 1910 saa en enkelt ved Frederiksværk, hvor der i Vinterens Løb skulde have været anseelige Flokke. I Skovene ved Grevskabet Einsiedelsborg var der efter P. Jespersens Meddelelse samme Vinter adskillige Flokke, hvoraf flere talte over en Snes Individider; en Mængde blev skudt af Drengene med Salonbøsse. Kirkegaard angiver, at den ofte ses i Viborg Hedeplantage. Joh. P. Nørgaard saa i Foraaret 1911 Korsnæb i Smaaflokke i de fleste nordsjællandske Skove og saa desuden i Maj i Rold Skove (S. for Aalborg) adskillige Smaaflokke paa 4—5 Stykker. C. Fold saa 28 Juni 1911 en lille Flok i nogle enkeltstaaende Hvidgraner i Hardenberg Skove (Lolland); de opholdt sig der en halv Snes Dage.

HORTULAN (*Emberiza hortulana*). H. Weis saa en paa Saltholmen i Begyndelsen af Juni 1910.

LAPLANDSVERLING (*Emberiza lapponica*). Den 24 Januar 1912 skød Herr Kunstmaler Johannes Larsen ved Kjerteminde en ung Laplandsverling, som gik paa Landevejen sammen med en Bomlærke. Herr Larsen var saa venlig, efter at have malet Fuglen, at sende mig den til Undersøgelse; det viste sig at være en ung Hun.

Laplandsverling hører til de meget sjældent iagttagne Arter her i Landet; fra gammel Tid foreligger (Kjærbølling: Skandinaviens Fugle, 1875—77, S. 349) Beretning om, at »Mechlenborg i flere Aar havde nogle levende Individuer, der vare fangede ved Flensborg«, og at Faber (Ornith. Notic., Pag. 20) erholdt et Exemplar, skudt i Sjælland i stræng Vinter, men ellers findes ingen Oplysninger om Artens Forekomst her i Landet. Meddelelsen mindes dog at have set en Laplandsverling for en halv Sned Aar siden hos daværende Provisor Alfred Pirtzel, der havde faaet Fuglen til Udstopning fra Gaardbogaard, i hvis Nærhed den var skudt. (E. Lehn Schiøler).

ANMELDELSER.

AVIFAUNA SPITZBERGENSIS.

Forschungsreisen nach der Bären-Insel und dem Spitzbergen-Archipel mit ihren faunistischen und floristischen Ergebnissen. Herausgegeben von Alexander Koenig, Universitäts-Professor in Bonn. Spezieller Teil bearbeitet von Dr. O. le Roi.

(Bonn 1911.)

I en smuk Udstyrelse og et stateligt Format foreligger her Dr. le Roi's Bearbejdelse af de ornithologiske Resultater, som vandtes ved de Rejser til Spitzbergen og Beeren Eiland som Prof. A. Koenig foretog i 1907 og 1908 ledsaget af flere Ornithologer, hvoriblandt le Roi selv. Afhandlingen indledes med en, som det synes, særdeles omhyggelig og fuldstændig Fortegnelse over, hvad der hidtil er skrevet om Spitzbergens Fugle, ialt henved 150 Afhandlinger. Der gøres dernæst omhyggelig Rede for de 58 Arter, der hidtil er truffet paa Spitzbergen, og der gives talrige Maal af Æg og Fugle, som var tagne paa Ekspeditionen. Særlig indgaaende behandles Gæs og Ederfugle. Det lykkedes at paavise Sabines Maage som Ynglefugl for Spitzbergen, hvorfra den vel tidligere var kendt men ikke som ynglende. — Ved samtlige Arter er angivet foruden de systematiske og de tyske Navne tillige de norske.

Afhandlingen giver i Virkeligheden alt, hvad vi hidtil ved om det, ganske vist ikke meget rige, Fugleliv paa Spitzbergen og vil være uundværlig for enhver, der giver sig af med Studier af arktiske Fugle.

O. H.